

Cultura, la proposta del Patronat de Turisme Costa Brava i Pirineu de Girona d'oferir una visita guiada pel municipi per descobrir-ne la història i la incidència del fenomen de l'estiueig, a la darrerria del segle XIX i principis del XX, en el seu urbanisme. A la vila de les Abadesses, hi van tenir lloc dos actes que cal tenir en compte, l'un, durant el cap de setmana anterior al de la Puríssima, i l'altre, pel del pont: el primer, el recital que la cantant Beth va oferir, amb cançons del seu darrer disc, *Origen*, i amb el qual es cloïa el cicle de tardor del SAT Teatre Centre; i el segon, l'exposició «Apunts d'anatomia», de l'artista Pep Admetlla, a l'Espai Art del Palau de l'Abadia, que mostra obres que, en paraules del mateix Admetlla, «són treballs de recerca aplicats a la manera artística, però amb un fons que no renuncia al concepte científic».

I un darrer apunt de l'àmbit esportiu: Es va inaugurar la temporada d'hivern a Vallter 2000 i a Núria. D'altra banda, la població de Sant Pau de Segúries ha ampliat la xarxa de les vies verdes de la comarca, amb un nou itinerari de 2,6 quilòmetres.

LA SELVA

Text i foto > JOAN DOMÈNECH

Blanes, Lloret, Tossa: La tradició naval | Fent honor als antics constructors de vaixells d'altura i de barques de pesca, romanen encara a les poblacions del litoral excel·lents artesans que reproduïxen a escala, a hores de lleure, embarcacions de tota mena, amb tots els detalls, que

converteixen les seves mostres, d'alt contingut pedagògic, d'altra banda, en autèntiques obres d'art. Un dels més actius és Joan Geremias i Ribas, nascut a Blanes, a Can Mares, una llar de pescadors, casat a Can Pansa, en una família de terrassans, a Lloret, i que, després de la seva jubilació del món de la mecànica, aplica els seus coneixements tècnics a la confecció de miniatures navals. L'estiu passat va exposar a la sala Garcia-Tornel de Blanes. A la tardor ho va fer a la capella dels Sants Metges de Lloret, i ara es prepara per traslladar la seva obra a la Casa de Cultura de Tossa. Els visitants hi podran trobar reproduccions dels vaixells de la marina del vuit-cents i de les drassanes costaneres, barques de tot tipus, amb veles i sense, ormeigs muntats perquè es vegi el seu funcionament, etc. Una autèntica immersió en el món del mar.

GIRONINS A L'EXTERIOR

Text > JORDINA RINCON-TORROELLA, resident als Estats Units

«Doctora, i ara què fem?» Les alarmes dels monitors bramant sense parar creen una simfonia desagraïda i eclèctica. Tots em miren esperant una resposta. És l'1 d'abril del 2020. Les sis i cinc de la tarda. Sis minuts abans que el *busca* comencés a sonar desesperadament, estava revisant els últims detalls del dia per trucar a la meua

companya i passar el torn que havia començat aquella matinada. «Buf, una consulta en el darrer minut... i sembla molt urgent.» Després d'obrir les imatges i de veure un cervell amb infart i la terrible inflamació consegüent, surto a corre-cuita, saltant els esgraons de dos en dos. Em presento: «Jordina, de Neurocirurgia». Tan bon punt arribo m'estan esperant amb els detalls. La Sra. Smith, una matriarca afroamericana de seixanta-vuit anys, teòricament jubilada però que treballa al supermercat on vaig sovint, està intubada a la llitera d'una habitació hermètica de la sala d'emergències. Ja és típic dels Estats Units, això d'estar jubilat però encara treballar. Aquí, l'edat no compta, i la vellesa no sempre es considera el moment per descansar.

En seixanta segons, la metgessa d'urgències i l'infermer em deixen anar frenèticament tota la informació necessària per fer-me una bona idea del que ha passat. Té diabetis i

la pressió alta, i ha arribat paralitzada del costat dret i quasi en coma. Ha tingut una embòlia. Els neuròlegs la varen veure ahir a la nit quan va arribar, però no van poder fer gaire res, atès l'abast del problema; el seu cervell s'ha anat morint per falta d'oxigen. Ara, aquesta inflamació l'empeny a un coma profund. Em poso la bata de plàstic, la mascareta N-95 (una mica encarcerada dels costats perquè l'he fet servir diàriament durant dues setmanes) i una pantalla facial protectora feta pels voluntaris de Baltimore. Mentre assimilo el que està passant i vaig enregistrant la informació que em disparen, intento repassar mentalment els vídeos *quecos* que ens han enviat perquè no ens infectem quan ens posem tot l'equip de protecció personal. «Bona tarda, Sra. Smith», dic, encara que sé del cert que no m'escolta. L'examen neurològic m'acaba de convèncer que l'hem de portar a quiròfan immediatament per descomprimir-li

Maçanet: Llibres | L'incansable Taller d'Història acaba de treure a la llum la publicació titulada *Maçanet de la Selva a l'edat mitjana*, que han escrit Joan Llinàs, Elvis Mallorquí i Alejandro Martínez Vidal. El Taller d'Història va néixer el 1981 amb la idea de deixar constància dels canvis demogràfics que patia la població i de recuperar-ne el passat. Ha publicat obres sobre la prehistòria a la Selva, els vestigis romans a la localitat, la història moderna i contemporània, la vida rural i les masies, i faltava un treball que repassés sistemàticament tota l'etapa medieval, amb els diversos llinatges importants de cavallers com a protagonistes, com ara els Cartellà i els seus senyors, els vescomtes de Cabrera. L'edat mitjana configura un paisatge, una societat i un poble que han perviscut fins ben entrat el segle xx. Llinàs, Malloquí i Martínez ens ho fan present amb un

volum que ens il·lustra àmpliament, amb la professionalitat que els caracteritza, en el món de la història. D'altra banda, un lletraferit destacat, Tomàs Reyner, acaba de publicar *Relats i cançons*, dins de l'òrbita de l'editora local Gregal (la seva darrera publicació, pràcticament), que desapareix per malaltia del seu creador, Jordi Albertí. Es tracta d'una mostra de la capacitat creativa, en la literatura i en la música, dels maçanetencs actuals.

Sant Hilari: Perilla el tritó del Montseny | Dins del Parc Natural del Montseny, i per tal de preservar la flora i la fauna, està prohibit banyar-se a les rieres i els gorgs. El protagonista principal de la protecció és el tritó del Montseny, que, segons els entesos, està en perill d'extinció i es troba en un espai molt reduït. Tot i això, hi ha gent que fa cas omís dels avisos i transita

per les aigües, ja no sola, sinó, sovint, acompanyada de gossos, els quals, a més, poden transmetre malalties als amfibis esmentats. Tot i que ara, a l'hivern, l'afluència de banyistes és pràcticament nul·la, cal donar suport a una campanya que pretén salvar aquesta espècie de la fauna montsenyenca.

>> Joan Geremias i Ribas, que aplica els seus coneixements tècnics a la confecció de miniatures navals.

el cervell inflammat. Truco al meu cap per explicar-li quina és la situació, rebre el vistiplau i engegar l'engranatge que ens permetrà operar vint minuts després.

Els sis fills de la pacient van arribant, com una riuada d'angoixa, a l'hospital, però el policia de seguretat no els deixa entrar. Els he de rebre amb les notícies en un banc de davant l'hospital. Quan les portes automàtiques s'obren no tinc temps per pensar que estic cansada, que tinc gana i que em fa mal l'esquena, o que he hagut de cancel·lar els vols a Blanes d'aquest estiu, quan ja tenia coll avall que per fi podria menjar els canelons de la meva mare i anar a veure el concurs de focs artificials, després de set anys de treballar als Estats Units. Miro fixament als ulls de cadascun dels sis fills i els intento explicar la gravetat de la situació. Normalment, m'asseuria ben a prop seu, en una habitació privada, o els agafaria la mà o els faria una

abraçada. Però em sento lluny d'ells, a quilòmetres de distància, darrere de dues mascaretes, un escut facial, una bata groga d'un sol ús i uns guants.

Aleshores, em torna a sonar el *busca*: «La Sra. Smith és positiva de Covid». Ara sí, les cames em flaquesen: és la primera persona amb Covid que haig d'operar. Quasi dos anys després, aquesta situació s'ha normalitzat, però l'1 d'abril del 2020 en sabíem ben poc, de la Covid.

Vint minuts després, jo i el meu adjunt, amb moltes preguntes i incerteses ballant-nos per la ment, amb una vestimenta digna d'astronautes (inclosos un casc gegant al cap que filtra l'aire) i amb la Sra. Smith anestesiada davant nostre, demanem a l'uníson: «Bisturí, si us plau». Serà segur operar una persona amb coronavirus? Ajudarem la Sra. Smith, amb la cirurgia, o la posarem en una situació precària si el coronavirus empitjora? Com se senten els seus sis fills sabent que no

la podran veure ni ara ni més tard? Agafarem la Covid fent la cirurgia i la portarem amb nosaltres cap a casa? Tot passa com un llampec.

A les nou del vespre, la Sra. Smith es recupera a la unitat de cures intensives. Així acaba el meu primer torn de dia a l'Hospital de Bayview. La cap de residents, la Dra. Huang, ja ens havia advertit, a les quatre dones que per primer cop formaven la classe de residents de neurocirurgia al Johns Hopkins, un dels millors hospitals del món: «Aquesta rotació és la que de veritat us farà cirurgianes. Aprendreu a estar còmodes amb el que us incomoda. Us farà valentes i us donarà les eines per saber en el futur que vosaltres sou capaces de fer tot allò que es presenti». Tenia raó. Durant aquests quasi dos anys de pandèmia, hem après a sentir-nos còmodes amb una situació incerta, que ens frustra, que ens neguiteja. A estar lluny i a la vegada a prop.